

01. september 2022

UDVIKLINGSBISTANDEN TIL VERDENS FATTIGSTE ER REELT LANGT UNDER MÅLSÆTNINGEN PÅ 0,7 PCT. AF BNI

I de årlige finanslove lever Danmark formelt op til ambitionen om, at vi som rigt samfund skal bruge, hvad der svarer til 0,7 pct. af bruttonationalindkomsten (BNI) på udviklingsbistand. Dette tal rammer man kun i formel forstand. Reelt bruges milliarder af kroner til områder, der ikke omhandler reel fattigdomsbekæmpelse og udvikling i de fattige lande. Det drejer sig om især følgende poster:

- Udgifter til flygtningemodtagelse i Danmark, som via DAC-systemet¹ bogføres under udviklingsbistand.
- Udgifter til militære- og fredsbevarende formål, som også bogføres via DAC-systemet som udviklingsbistand.
- Klimabistand, som de rige lande har lovet skulle være nye og additionelle midler, således at klimabistanden ikke kannibaliserer den fattigdoms- og udviklingsorienterede bistand.
- For 2023 er der ydermere lagt op til, at 0,4 mia. kr. skal bruges på genopbygning af Ukraine. Et lignende beløb er afsat i 2024 og 2025. Dette bør i Oxfam IBIS' optik også være midler, man finder ud over udviklingsbistanden.

Hvis man renser ovenstående ud af udviklingsbistanden, lander man på en *udviklingsbistand netto* på 0,53 pct. i år, der dermed langt fra lever op til målsætningen om, at udviklingsbistanden anslår 0,7 pct. af BNI.

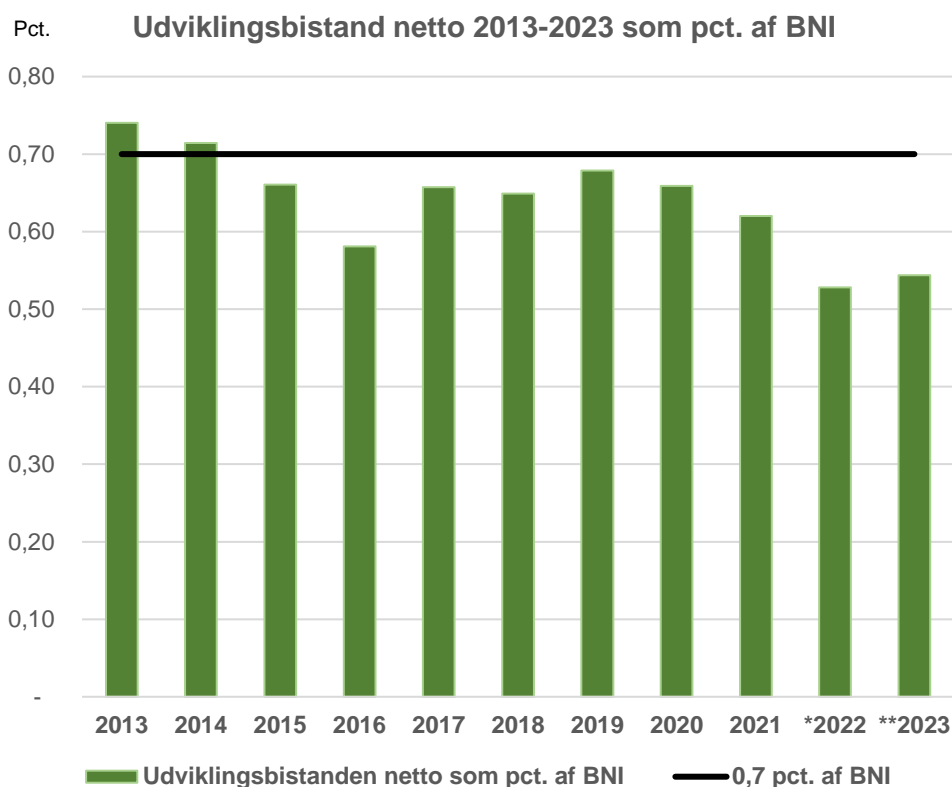
Ser man på den historiske udvikling, så var udviklingsbistanden netto faktisk over de 0,7 pct. af BNI tilbage i 2013 og 2014. Derefter er udviklingsbistanden kommet under massivt pres bl.a. på grund af store udgifter til flygtningemodtagelse i Danmark, som er blevet taget fra udviklingsbistanden. Dette er sket i årene 2015 og 2016, hvor konflikten i Syrien medførte massive flygtningestrømme, og i 2022, hvor modtagelse af flygtninge fra Ukraine finansieres via udviklingsbistanden. For 2023 er der i forslaget til Finanslov lagt op til, at der tages ca. 3 mia. kr. fra udviklingsbistanden til flygtningemodtagelse.

Samtidigt begynder klimabistanden at spise sig gradvist ind på den fattigdomsorienterede udviklingsbistand, der netop skal bekæmpe fattigdom og sikre udvikling. Modsat løftet om, at klimabistand skal være nye og ekstra midler, kan vi se, at klimabistanden udgør en stigende andel af udviklingsbistanden fra ca. 700 mio. kr. i 2013 til 2,1 mia. kr. i 2022 og 1,9 mia. kr. i forslaget til Finanslov for 2023. Klimabistanden udgør således ca. 9 pct. af hele udviklingsbistanden.

Resultatet af, at der tages penge fra udviklingsbistanden til milliardstore beløb til flygtningemodtagelse i Danmark samt klimabistand, og derudover også til mindre poster af militære operationer, samt 0,4 mia. kr. til genopbygning af Ukraine, er, at vi er langt fra de 0,7 pct. af BNI. Når man fratrækker disse poster, lander man i 2022 på 0,53 pct. af BNI. I 2023 lander man på 0,54 pct. af BNI.

---

¹ DAC står for Development Assistance Committee og har siden 1961 været en del af OECD. Det er i DAC, at den internationale standard for at definere og registrere offentlig udviklingsbistand fastsættes. I dette tilfælde således også DAC-systemet, der muliggør at militære operationer og flygtningemodtagelse i Danmark kan tælles med som dansk udviklingsbistand. Se evt. - [OECD/DAC \(um.dk\)](https://um.dk)

Kilde og anmærkning: Data fra 2013 til 2021 er taget fra Openaid.um.dk. *2022 er på baggrund af Finansloven for 2022 og således tilsagn, der kan komme til at variere for de faktiske udbetalinger. **2023 er på baggrund af forslaget til Finanslov 2023. Her kan tallene således ændre sig ved endelig indgåelse af Finanslov og også efterfølgende ved faktiske udbetalinger. Efterreguleringerne er inkluderet både i 2022 (negativ regulering -0,5 mia. kr.) og i 2023 (positiv regulering 1,3 mia. kr.).

Hvad kan man gøre?

Dansk udviklingsbistand skal udgøre min. 0,7 pct. af BNI. Udgifter til klimabistand, flygtningemodtagelse og genopbygning af Ukraine er alle sammen vigtige udgifter, som Danmark skal prioritere, men de bør ikke indgå i udviklingsbistanden. Udviklingsbistanden har til formål at sikre langsigtet udvikling og fattigdomsbekæmpelse, men udhules nu af indsatser til andre formål. Danmark er et af verdens rigeste lande og bør gå foran i bekæmpelse af fattigdom internationalt, som Folketinget også har vedtaget i lov om internationalt udviklingssamarbejde. Her fremgår det, at dansk udviklingsbistand udelukkende bør gå til formål, der handler om, at "bekæmpe fattigdom og fremme menneskerettigheder, demokrati, bæredygtig udvikling, fred og stabilitet i overensstemmelse med FN-pagten, Verdenserklæringen om Menneskerettighederne og FN's konventioner om menneskerettigheder". Bistand til andre formål bør derfor tages fra andre konti end udviklingsbistanden.

Styrk dansk klimabistand - uden at tage pengene fra de fattigdomsbekæmpende indsatser i den eksisterende udviklingsbistand. Danmark har længe erkendt medansvaret for klimakrisen. Som et af verdens rigeste lande og som et af de lande i verden, der udleder mest CO₂, har vi et ansvar for at hjælpe verdens fattigste lande, som mærker konsekvenserne af klimaforandringerne hårdest. Derfor er det også et dansk ansvar at leve op til den konkrete forpligtelse om at trække verden i en grønnere retning samtidig med, at ulighed og fattigdom bekæmpes; klima- og andre grønne indsatser må ikke øge konflikter og uligheden. Danmark skal afsætte nye/additionelle midler til at hjælpe de af verdens fattigste, som rammes af klimakrisen og gå forrest og levere

de omkring fem mia. kr. årligt i klimabistand til verdens fattigste lande, som DK har lovet i forbindelse med COP15.

KONTAKT

Lars Koch, generalsekretær, tlf.nr. 6060 5831

Jonas Kylov Gielfeldt, ulighedsanalytiker, tlf.nr. 2980 4854

PRESSE

Heidi Joy Madsen, presserådgiver, tlf. nr. 2019 4430

Metode

Tidsserien fra 2013-2023 er sammensat af flere kilder. For de historiske data fra 2013 til og med 2021 anvendes data fra [Openaid](#), som er udenrigsministeriets data over de faktiske udbetalinger, der er sket under udviklingsbistanden. Dermed er tallene også de langt mest solide. De seneste to år i Openaid kan ændre sig lidt qua der løbende kommer nye udbetalinger. Da vi er over midtvejs i 2022, må vi dog antage, at tallene for 2021 i Openaid er relativt konsoliderede.

For 2022 kan vi af gode grunde ikke se det fulde billede ved at kigge på OpenAid, da vi er midt i året, og midlerne langt fra er udmøntet endnu. Her vil vi tage udgangspunkt i den aftalte [Finanslov for 2022](#). Her er der altså tale om tilsagn, og ikke udmøntede midler. For 2023 er der tale om [forslag til Finanslov for 2023](#), som naturligvis kan ændre sig i løbet af finanslovsforhandlingerne, og igen ændre sig fra finansloven er vedtaget og så til den endelige udmøntning, hvor pengene udbetales. Derfor er 2022 og 2023 tallene også mere usikre end 2013-2021 tallene. De er dog klare indikationer på den politiske og bevillingsmæssige retning for udviklingsbistanden.

Udviklingsbistanden netto er dannet ved at tage den samlede bevilling til udviklingsbistand og fratække følgende:

- Flygtningemodtagelse i Danmark, som kan bogføres under udviklingsbistand jf. DAC-systemet (kan findes under tekstanmærkningerne til §06.3 – Bistand til udviklingslandene i Finansloven og forslag til Finansloven).
- Dele af forsvarets og politiets internationale indsats, som kan bogføres under udviklingsbistand jf. DAC-systemet (kan findes under tekstanmærkningerne til §06.3 – Bistand til udviklingslandene i Finansloven og forslag til Finansloven).
- Klimabistand, som svarer til den samlede bevilling under § 06.34.01 Naturressourcer, energi og klimaforandringer i udviklingslande mv.
- Genopbygning af Ukraine findes under § 06.32.11.40 med start i 2023.

Tallene for udviklingsbistanden medtager de årlige reguleringer, som sker ved bl.a. opdatering af BNI skøn. Mekanismen indebærer, at der over en rullende treårig periode afsættes præcist 0,7 pct. af BNI i udviklingsbistand, idet bistandsprocenten vil kunne svinge både over og under 0,7 pct. af BNI i det enkelte finansår – herunder på forslaget til finanslov. Det betyder i praksis en mindre regulering på 0,5 mia. kr. i 2022, som altså trækkes ud af udviklingsbistanden. Dermed er det faktiske tal lavere, men indregnes, når regeringen opgør udviklingsbistanden og hvorvidt den flugter med 0,7 pct. af BNI. I 2023 er der tale om en væsentlig merregulering på ca. 1,3 mia. kr. Vi medtager således både de negative og positive reguleringer. Hvis man vil læse mere om reguleringen af udviklingsbistanden se evt. [her](#).

For 2022 skete der ændringer i løbet af året hvad angår udgifter til modtagelse af flygtninge. Der var allerede med finansloven skønnet et forbrug på afrundet 300 mio. kr. Med [lovforslag 145 2021-22](#) blev der i foråret 2022 vedtaget at anvende yderligere ca. 2 mia. kr. på modtagelse af ukrainske flygtninge fra udviklingsbistanden jf. DAC-reglerne. De 2 mia. kr. er lagt oven i de 300 mio. kr.

Tal for BNI er taget fra [Danmarks Statistiks Nationalregnskab tabel NAN2](#). For 2022 er anvendt skønnet fra [Økonomisk Redegørelse august 2022](#). For 2023 er anvendt skønnet fra [Økonomisk Redegørelse august 2023](#).